ततोलक्ष्मणवचनानंतरं तत्र तस्मिन्नेवन्यग्रोधमूले समासीनौ सीतारामौ न्यग्रोधमूले स्वावस्थानदेशादतिसमीपे लक्ष्मणेन सुकृतां सम्यग्रचितां शय्यां भेजाते ॥ वत्सला वत्सलश्च वत्सलौ पुमान्स्त्रियेत्येकशेषः ॥ ३३ ॥ सरामः लक्ष्मणस्यवनवासं प्रत्यादरादुच्यमानं एवंभूतं अतएवोत्तमपुष्कलं अत्यंतश्रेष्ठंवचोनिशम्य सुचिराय स्वयं वनवासरूपं धर्मं प्रपद्यांगीकृत्य समस्ताः समाः वनवासंप्रति विदधे लक्ष्मणस्यानुमतिमितिशेषः ॥ ३४ ॥ भयं तत्कार्यं इतस्ततईक्षणरूपं संभ्रमंच नोपेयतुः ॥ ३५ ॥

ततस्तत्रसुखासीनौनातिदूरेनिरीक्ष्यतां॥ न्यग्रोधेसुकृतांशय्यांभेजातेधर्मवत्सलौ॥ ३३॥ सलक्ष्मणस्योत्तमपुष्कलंवचोनिशम्यचैवंवनवासमादरात्॥ समाःसमस्ताविदधेपरंतपःप्रपद्यधर्मंसुचिरायराघवः ॥ ३४॥ ततस्तुतस्मिन्विजनेमहाबलौमहावनेराघववंशवर्धनौ॥ नतौभयंसंभ्रममभ्युपेयतुर्यथैवसिंहौगिरिसानुगोचरौ॥ ३५॥ इत्यार्षेश्रीरामायणेवाल्मीकीयेआदिकाव्येअयोध्याकांडेत्रिपंचाशःसर्गः॥ ५३॥ ॥ छ॥ ॥ छ॥ तेतुतस्मिन्महावृक्षेउषित्वारजनींशुभां॥ विमलेभ्युदितेसूर्येतस्माद्देशात्प्रतस्थिरे॥ १ ॥ यत्रभागीरथींगंगांयमुनाऽभिप्रवर्तते॥ जग्मुस्तंदेशमुद्दिश्यविगाह्यसुमहद्वनं ॥ २ ॥ तेभूमिभागान्विविधान्देशांश्चापिमनोहरान्॥ अदृष्टपूर्वान्पश्यंतस्तत्रतत्रयशस्विनः॥ ३॥ यथाक्षेमेणसंपश्यन्पुष्पितान्विविधान्द्रुमान्॥ निर्वृत्तमात्रेदिवसेरामःसौमित्रिमब्रवीत्॥ ४॥ प्रयागमभितःपश्यसौमित्रेधूममुत्तमं॥ अग्नेर्भगवतःकेतुंमन्येसन्निहितोमुनिः॥ ५॥ नूनंप्राप्ताःस्मसंभेदंगंगायमुनयोर्वयं॥ तथाहिश्रूयतेशब्दोवारिणोर्वारिघर्षजः॥ ६॥ इतिरामाभिरा०रा०ति०वा०आ०अयो०त्रिपंचाशःसर्गः ॥ ५३ ॥ १ ॥

गंगामभि यमुनाप्रवर्तते तद्देशं प्रयागं गंगायाअतिपुण्यत्वध्वननायैवमुक्तिः ॥ २ ॥ भूमिभागाः भूमिप्रदेशाः तेपश्यंतोजग्मुरितिसंबंधः ॥ ३ ॥ यथा यथासुखं जनानुमानशंकाभावात्क्षेमेण उपविश्योत्थायच शनैःशनैः स्वेच्छानुरोधेन संपश्यन्समपश्यन् ॥ निर्वृत्तमात्रेऽर्धमंडलकाले ॥४॥ भगवतोग्नेः केतुं लिंगं धूमं पश्य यदेवमतोऽत्रमुनिःसन्निहितइतिमन्ये ॥ ५ ॥ संभेदं संगमं वारिणोर्गंगायमुनजलयोः ॥ वारिघर्षोविजातीयवारिसंबंधः ॥ घट्टइतिपाठेप्येवमेव ॥ ६ ॥